

НАШІ ЮВІЛЯРИ

УНІВЕРСИТЕТИ ДУШІ ТА СЕРЦЯ БОРИСА ФЕДОРОВИЧА БІЛЕЦЬКОГО (до 80-річчя з Дня народження)

Наче журавлиний ключ, летять літа у вирій... Ніхто не в силі змінити плин часу. У ці чудові, сонячно-багаті осінні дні збирає 80-літній урожай власних літ скромний, порядний, працюючий, професіонал своєї справи, невтомний Борис Федорович Білецький – кандидат історичних наук, доцент, який майже все своє життя присвятив справі навчання й виховання дітей, молоді та й усіх охочих, яких цікавить історія свого краю, українського народу, Вітчизни до пізнання нового й незвіданого.

Благодатна черкаська земля, яка дала світу чимало талановитих, працюючих і неповторних людей. Саме тут, у місті Корсуні, який з 1947 р. почав іменуватись на честь Великого Кобзаря Шевченківським, 7 вересня 1935 р. у родині Федора та Лідії Білецьких народився первісток – син, якого назвали Борисом.

Зростав хлопець у звичайній українській родині, для якої праця завжди була найпочеснішим і найвідповідальнішим обов'язком. Мати, Лідія Несторівна (12.03.1911 – 12.02.1989), коли вперше в Україні почалось будівництво державної

сільськогосподарської гідроелектростанції на річці Рось, виявилась серед її працівників – працювала як некваліфікована робоча сила на підсобних роботах – в основному для спорудження греблі на ношах переносили будівельні матеріали.

Батько Бориса, Федір Іванович (21.04.1905 – 5.10.1937), походив з бідної сім'ї. Не маючи відповідної освіти, він працював чоботарем в артілі «Прогрес» у рідному місті, славився як майстер високого класу у своїй справі. За успіхи, досягнуті у виробництві, був обраний делегатом і взяв участь у роботі Всеукраїнського з'їзду працівників легкої промисловості (1936).

Доля виявилась «щедрою» на випробовування. У 1937 р. трагічно пішов із життя батько, залишивши дружину з малолітніми дітьми: 2-річним Борисом та місячним немовлям Володимиром, на руках. У таких умовах колективізації й індустріалізації та сталінщини грізних 1930-х рр. спливало сирітське дитинство Бориса й Володимира.

Проблем додала Друга світова війна (1939–1945), напад німецьких фашистів на СРСР, Україну, післявоєнна руїна, відбудова господарства.

Але потрібно було виживати за будь-яких обставин. Несучи цю важку ношу, мати виявляла надзвичайну енергію, кмітливість і винахідливість, дбаючи лише про дітей і забувши про особисте життя. В значній мірі допомагали виживати сад та город, дві кози і мізерна пенсія сім'ї за вбитого батька-годувальника, яку часто держава забирала як позику на відбудову і розвиток народного господарства, доводилось також ще й платити податки, якими обкладалась присадибна ділянка.

17 лютого 1944 р. місто Корсунь-Шевченківський, яке за грізні бої називали «Сталінградом на Дніпрі», було звільнено від німецько-фашистських загарбників. Відкривалася перспектива мирного життя і навчання. З осені 1944 р. пішов до школи Борис. Навчатись доводилось у початковій школі № 3, приміщення якої німці використовували як конюшні для коней, а територію – для складування зброї та боєприпасів. Маючи на двох одну пару черевиків, не завжди обом братам вдавалось одночасно потрапити до школи – один із них мав залишитись вдома, інший – іти до школи.

До часів повоєнного лихоліття додався голод 1946–1947 рр., який хлопці відчули на

власній шкірі. Він супроводжувався голодними смертями. Школярам удавалось уникати цього завдяки тому, що буфети, які були організовані в школах, насамперед, обслуговували дітей безпосередньо в навчальних класах. Одержавши по 200 г хліба-глевтяка, діти тут же його поїдали, бо голод не чекав і не терпів відкладання на потім.

Проте життя брало своє. По закінченні початкової школи Борис продовжив навчання в середній школі № 1 міста Корсунь-Шевченківського. Мав школяр заповітну мрію – закінчити школу з золотою медаллю. Проте доля розпорядилася інакше. Через важкі матеріальні статки, змушений був залишити школу й вступати до Корсунь-Шевченківського педагогічного училища ім. Т.Г. Шевченка, одного з найстаріших і найславніших в Україні, заснованого ще 1923 р., оскільки там дітям з низькими матеріальними статками при доброму навчанні виплачували стипендію.

«Мені, – згадує Борис Федорович, – не уявлялось тоді, що я стану педагогом, учителем молодших класів. Але час і обставини робили своє. Високий професіоналізм і така ж вимогливість викладачів у процесі навчання і педагогічної практики засвідчували, що мати чисто жіночою інтуїцією визначила мій життєвий шлях». Навчання в педучилищі, активна участь у громадській роботі, в спортивному житті колективу училища давали глибокі фахові знання, кували волю і майстерність майбутнього педагога. Жадоба знань, любов до навчання і книги ніколи не покидали Бориса.

Повний курс навчання в педучилищі для юнака закінчився влітку 1955 р. одержанням диплома з відзнакою.

За розпорядженням Черкаського обласного відділу народної освіти Борис Білецький одержав призначення на роботу в Сарненську середню школу Монастирищенського району. Тут він вчителював у старших класах, де вів математику, біологію, малювання, фізичну культуру та ін. Невдовзі, 3 жовтня 1955 р., був призваний до лав Збройних Сил СРСР.

Мрія про здобуття вищої освіти між тим ніколи не покидала Бориса.

Після демобілізації з армії, у листопаді 1958 р., він повернувся до рідного дому – в місто Корсунь-Шевченківський. І уже з грудня поточного року до кінця серпня 1961 р. працював учителем у Завадівській середній школі Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, де викладав історію, українську літературу, військово-допризовну підготовку, цивільну оборону, фізичну культуру тощо. Паралельно з 1 ве-

ресня 1960 р. навчався на заочному відділенні історичного факультету Чернівецького державного (з 2000 р. – національного) університету ім. Ю. Федьковича (з 1989), а з вересня 1961 р. перевівся на денне відділення цього вузу. Так через п'ять років після закінчення педучилища здійснилася мрія юнака про навчання у вищому навчальному закладі.

Здобутий Борисом життєвий досвід та неймовірна жага до навчання, активна участь у громадському та духовно-культурному житті ВНЗ сприяли здобуттю ним глибоких знань, виробленню умінь і навиків професійної діяльності, що ставало можливим завдяки високопрофесійним та вимогливим викладачам, духовним наставникам студентства. І як наслідок – у червні 1965 р. здобуто наступний, вузівський диплом, і також з відзнакою. Його залишили працювати лаборантом на одній з кафедр рідного університету. Склавши вступні іспити до аспірантури, з жовтня 1965 р. він став аспірантом ЧДУ і приступив до підготовки та складання кандидатських екзаменів і написання кандидатської дисертації, що була пов'язана з історією розвитку сільської електрифікації України. У листопаді 1968 р. зарахований на посаду старшого викладача ЧДУ, на якій перебував до лютого 1974 р.

На початку жовтня 1970 р. Борис Білецький захистив кандидатську дисертацію в Дніпропетровському державному університеті і в лютому 1974 р. переведений на посаду доцента ЧДУ. У грудні 1975 р. затверджено вченому званні доцента. На цій посаді в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Борис Федорович трудився до вересня 2007 р., а далі – доцентом кафедри менеджменту і туризму Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Дружина, Лариса Юріївна, завжди підтримувала Бориса Федоровича в усіх його добрих починаннях, в усьому допомагала, забезпечувала міцні і надійні тили. Разом вони народили й виховали чудових діток: сина Володимира, який пройшов шлях від рядового моряка до капітана далекого плавання і плавав у складі інтернаціональних екіпажів під прапорами понад десятка країн світу, та донечку Оленку, яка, здобувши економічну та юридичну освіти стала висококваліфікованим фахівцем банківської справи, провідним спеціалістом «Приватбанку». Діти подарували батькам чудових онуків: син – Вероніку й Єлизавету, а донечка – Данилка, Михайлика та Дашу.

В такій родині трудиться, творить і відпочиває доцент Борис Федорович Білецький.

Працюючи викладачем ЧНУ, Борис Федорович проводив лекційні і семінарські заняття з історичних дисциплін понад 40 років. Найдовше йому довелося працювати зі студентами економічного, географічного, фізичного, математичного, біологічного, хімічного, філологічного, філософсько-теологічного факультетів, а також – історії, політології і міжнародних відносин; іноземних мов. Керував виконанням бакалаврських, дипломних і магістерських робіт на історичному факультеті, був у складі державних екзаменаційних комісій в ЧНУ і ЧТЕІ КНТЕУ протягом ряду років. Поряд з цим розробив та читав декілька спецкурсів, серед них: «Історичні портрети політичних і державних діячів України», «Українська Центральна Рада», «Людина та її потреби», пізніше – «Історія туризму», «Географія туризму», «Екологічний туризм», «Туристичні ресурси України», «Основи туризмознавства», «Основи сервісної діяльності», «Основи наукових досліджень» та ін.

Борис Федорович успішно займається науковою та навчально-методичною роботою. Серед його доробку близько 200 публікацій в українських, російських, грецьких, англomовних виданнях, серед яких – підручники, навчально-методичні посібники, праці довідкового характеру, наукові статті в фахових виданнях, рецензії, науково-популярні роботи та інші публікації з історії України, світового туризму, основ наукових досліджень та ін. Він був учасником багатьох міжнародних, загальноукраїнських, міжвузівських та вузівських науково-практичних конференцій. Активно залучає до дослідницької діяльності студентську молодь.

За роки викладацької роботи у вищих навчальних закладах (1968–2015) через руки, серце й розум Бориса Федоровича пройшли десятки тисяч випускників. Багато з них обійшли свого учителя, захистивши не тільки кандидатські, а й докторські дисертації, працюють викладачами у навчальних закладах, займають керівні посади різних рівнів – від місцевих до урядових органів та міжнародних організацій. Борис Федорович щиро радий їх успіхам.

Вміння не тільки плідно працювати, а й вдаватися до активних форм відпочинку характерне для Бориса Федоровича. Він – прихильник тихого полювання, прогулянок у Карпати, один з ініціаторів походів по лісах і горах, туристичних поїздок по країнах СНД. Педагог брав активну участь в лекційній пропаганді в усі часи, за що серед інших заохочень з нагоди 60-річчя Чернівецької обласної організації товариства «Знання» нагороджений Почесною грамотою республіканської організації цього товариства та цінним подарунком.

Б.Ф. Білецькому доводилося працювати в складі міністерських комісій, займатися питаннями акредитації, багато років трудитись у профспілковій організації університету, виконувати різного роду важливі доручення ректорату, керівництва міста й області, виступати з актуальних проблем вітчизняної історії на телебаченні, радіо, в пресі.

Борис Федорович, як і в молоді роки, веде активну навчальну, методичну, наукову і громадську роботу.

Скрізь і всюди, де б він не був – серед колег, друзів, студентів, сусідів, знайомих, – користується великим авторитетом, відзначається незвичайною працьовитістю і енергією, обов'язковістю, комунікабельністю, скромністю, порядністю, доброзичливістю, високим професіоналізмом, відповідальністю. Володіє такими чудовими рисами характеру, як оптимізм і тонке почуття гумору, завжди має добрий настрій і намагається сіяти серед тих, з ким спілкується, розумне, добре, вічне. Завжди готовий надати допомогу й підтримку всім, хто її потребує, – друзям, студентам, колегам.

У чудовий день золотого ювілею бажаємо Вам, Борисе Федоровичу, міцного відмінного здоров'я, зберігати й примножувати юнацький запал, оптимізм, впевненість і щирість душі. Нових творчих успіхів, добра, наснаги, благополуччя, радості й любові у родинному колі та поваги від студентства, колег, друзів.

© Галина Коцур

До редакції надійшла 28.08.2015.